

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-25

Vår referens

Lars G Larsson

Utvecklingssekreterare

lars.g.larsson@malmo.se

Remiss avseende Motion Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga barn som lever i osäkra bostadsförhållanden

ASN-2025-10942

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har getts möjlighet att lämna ett yttrande till kommunfullmäktige gällande motion från Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga antalet barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden samt antal barn som lever i trångboddhet.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i motionens grundläggande utgångspunkt, att en trygg bostad är avgörande för barns hälsa och utveckling samt att det finns förhållanden på Malmös bostadsmarknad som innebär att barns behov av bostad inte alltid tillgodoses.

För att få en mer heltäckande och bild av barns boendesituation i Malmö, kan det finnas behov av en kartläggning av hur många barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden. En sådan kartläggning berör flera stadsövergripande frågor inom ramen för kommunens ansvar för bostadsförsörjningen och förvaltningen bedömer att ansvaret för att initiera och samordna en sådan kartläggning bäst ligger hos kommunstyrelsen eller stadsbyggnadsnämnden. Förvaltningen kan medverka i en sådan kartläggning och bidra med relevant kunskap och data utifrån den information som finns inom socialtjänstens verksamheter. Antalet barn i trångboddhet har nyligen kartlagts inom ramen för pågående arbete med nytt bostadsförsörjningsprogram.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende motion av Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga antalet barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden enligt förvaltningens förslag.

2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionens yrkanden ska anses besvarat med vad som redovisas i ärendet.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Remiss avseende Motion Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga barn som lever i osäkra bostadsförhållanden
- Motion Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga barn som lever i osäkra bostadsförhållanden
- G-Tjänsteskrivelse Remiss avseende motion från Nina Jakku (V) Anfal Mahdi (V) om att kartlägga barn som lever i osäkra bostadsförhållanden
- Förslag till yttrande Remiss avseende Motion från Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga barn som lever i osäkra bostadsförhållanden

Beslutsplanering

ASN beredning 2025-10-01

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2025-10-09

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2025-10-23

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige.

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har getts möjlighet att lämna ett yttrande till kommunfullmäktige gällande motion från Nina Jakku (V) och Anfal Mahdi (V) om att kartlägga antal barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden samt antal barn som lever i trångboddhet.

Motionen lyfter rätten till bostad som en grundläggande social rättighet enligt både grundlagen och Barnkonventionen. En trygg bostad är avgörande för att barn ska kunna tillgodogöra sig andra rättigheter såsom hälsa, utbildning och utveckling.

Det konstateras i motionen att många barnfamiljer i Malmö lever under osäkra boendeförhållanden, bland annat på grund av höga krav för hyreskontrakt, höga hyror och långa bostadsköer. Detta leder till att familjer hänvisas till en instabil andrahandsmarknad. Bostadssystemet i Malmö uppvisar brister när det gäller att tillgodose barns rätt till bostad. Motionen pekar även på bristande statistik kring barn som påverkas av vräkningar och trångboddhet, vilket riskerar att göra deras situation osynlig i samhällsdebatten.

För att Malmö stad ska kunna formulera relevanta och mätbara mål kopplade till barns rätt till bostad, efterfrågas i motionen bättre kunskapsunderlag om barns faktiska boendeförhållanden.

Motionärerna yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att kartlägga antalet barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden samt att kartlägga antalet barn som lever i trångboddhet.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen instämmer i motionens grundläggande utgångspunkt, att en trygg bostad är avgörande för barns hälsa, utveckling och möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter enligt bland annat Barnkonventionen. Förvaltningen delar också uppfattningen att det finns förhållanden på Malmös bostadsmarknad som innebär att barns behov av bostad inte alltid tillgodoses.

Avhysningar av barnfamiljer kan få betydande negativa konsekvenser för barns trygghet och utveckling. Den nationella statistiken över avhysningar där barn berörs har brister. Det finns framför allt svårförklarliga skillnader mellan kommunerna vad gäller antalet umgängesbarn och antalet växelvis boende barn som berörs av avhysningar. Enligt den senaste statistiken från Kronofogdemyndigheten, som visar första halvåret 2025, var exempelvis 23 av 35 barn i Malmö som berördes av avhysningar inte folkbokförda hos den förälder som avhystes. Motsvarande antal i Stockholm var 1 av 17 barn. Kronofogdemyndigheten har i infört en ny metodik för att registrera antalet barn som berörs av avhysningar, vilken kan förväntas att på sikt förbättra tillförlitligheten av statistiken.

Det är viktigt att notera att en avhysning räknas som verkställd oavsett om familjen faktiskt bor kvar i bostaden vid tidpunkten för verkställigheten.

I många fall har barnfamiljer efter en uppsägning av hyresavtalet redan lämnat bostaden frivilligt innan hyresvärden vänder sig till Kronofogdemyndigheten för att begära verkställighet. Om ärendet inte når Kronofogdemyndigheten fattas inget beslut om verkställande av avhysning och dessa fall inkluderas därför inte i den nationella statistiken över verkställda avhysningar. Inte heller barnfamiljer som tvingas lämna en bostad som de hyr med andrahandskontrakt omfattas av den nationella statistiken över avhysningar. Detta innebär att statistiken inte fångar upp hela omfattningen av barn som tvingas lämna sina hem på grund av uppsägningar.

Förvaltningen instämmer i att trångboddhet utgör en utmaning, särskilt för barn. Begränsat utrymme i bostaden kan påverka barns möjligheter till vila, studiero och socialt umgänge, vilket i sin tur kan ha negativa konsekvenser för deras välmående och utveckling.

Förvaltningen bedömer att det inte är nödvändigt att i nuläget genomföra en särskild kartläggning av antalet barn som lever i trångboddhet. I förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram, som för närvarande är ute på remiss, finns i analysbilagan ett avsnitt som redogör för hur barn i Malmö påverkas av trångboddhet samt hur situationen har utvecklats över tid. Enligt denna redogörelse är 34 procent av hushållen med hemmavarande barn trångbodda enligt Boverkets mått, vilket motsvarar cirka 17 500 hushåll. Bland ensamstående föräldrar är andelen trångbodda 40 procent, jämfört

med cirka 20 procent bland sammanboende föräldrar. Det finns således en nyligen genomförd kartläggning av trångboddhet bland barn i Malmö. Förvaltningen anser därför att en ny kartläggning av antalet barn i trångboddhet lämpligen ska genomföras i samband med att nästa bostadsförsörjningsprogram tas fram. Stadsbyggnadsnämnden samordnar framtagandet av kommunens bostadsförsörjningsprogram. Handlingsplanen för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod.

Förvaltningen delar motionärernas bedömning av att det finns barnfamiljer som står inför betydande svårigheter på bostadsmarknaden. De höga kraven för att få ett förstahandskontrakt, långa köer och bristen på prisvärda bostäder innebär att många familjer tvingas ordna tillfälliga, osäkra boendelösningar. Detta kan leda till instabila boendeförhållanden för både vuxna och barn. Förvaltningen ser ett behov av att fördjupa kunskapen om barns faktiska boendeförhållanden, i enlighet med motionens intentioner.

Samtidigt vill förvaltningen lyfta fram att det finns stora metodologiska svårigheter med att genomföra en kartläggning av alla barnfamiljer som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden, särskilt med den data som för närvarande finns tillgänglig.

Förvaltningen har en god bild av barnfamiljer som befinner sig i hemlöshet genom årlig hemlöshetskartläggning. En del av denna kartläggning omfattar just de barnfamiljer som bor i kortsiktiga och osäkra boendelösningar, till exempel genom andrahandsuthyrningar eller inneboendeförhållanden.

Hemlöshetskartläggningen omfattar de barnfamiljer som förvaltningen har kännedom om och som är i kontakt med socialtjänsten. Det finns sannolikt fler barnfamiljer som lever i liknande osäkra förhållanden men som inte är aktuella hos socialtjänsten. Detta innebär att förvaltningen inte har en fullständig bild av situationen, vilket gör det svårt att genomföra en heltäckande kartläggning baserat på de uppgifter som för närvarande finns tillgängliga.

Barns bostadsförhållanden är en fråga av betydelse för kommunen och det kan därför finnas behov av en kartläggning av hur många barn som lever utanför den ordinarie bostadsmarknaden. En sådan kartläggning berör flera stadsövergripande frågor inom ramen för kommunens ansvar för bostadsförsörjningen och förvaltningen bedömer att ansvaret för att initiera och samordna en sådan kartläggning bäst ligger hos kommunstyrelsen eller stadsbyggnadsnämnden.

Förvaltningen kan medverka i en sådan kartläggning och bidra med relevant kunskap och data utifrån den information som finns inom socialtjänstens verksamheter. För att få en så heltäckande bild som möjligt av situationen krävs ett samordnat och tvärsektoriellt angreppssätt, där flera förvaltningar samarbetar.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef